

trædelser begået efter den betingede dom, jf. § 61, stk. 2. Hovedreglen er, at der under en ny straffesag skal fastsættes en ubetinget straf eller anden retsfølge for den oprindelig pådømte lovovertrædelse og det i prøvetiden begåede forhold. § 61, stk. 2, åbner dog flere muligheder for en for tiltalte mere gunstig afgørelse.

Prøvetiden afgrænser også efter § 61, stk. 1, adgangen til at tage den betingede dom op til revision som følge af, at der efter dommen er opklaret lovovertrædelser begået forud for den betingede dom. Det er altså de tilfælde, hvor den betingede dom er afsagt under den urigtige forudsætning, at tiltalte ikke havde gjort sig skyldig i anden kriminalitet end den, som han blev tiltalt og dømt for.

Er der ikke inden prøvetidens udløb foretaget rettergangsskridt mod den betinget dømte som på ny sigtet, bortfalder muligheden for, at den betinget idømte straf kan komme til fuldbyrdelse, jf. straffelovens § 56, stk. 1 og 2.

I betingede domme med tilsyn er en prøvetid på 2 år langt det mest almindelige. Efter oplysninger fra kriminalforsorgen er den i en periode i 1985-86 anvendt i 80% af dommene.

I betingede domme, i hvilke der anordnes tilsyn, skal der fastsættes en *tilsynstid*, der enten kan falde sammen med prøvetiden eller være kortere end denne, jf. straffelovens § 57, stk. 1.

Fastsættelsen af tilsynstid har forskellige retsvirkninger. Inden for tilsynstiden kan tilsynsmyndigheden give den dømte »de forskrifter, der er nødvendige til gennemførelsen af tilsynet og de yderligere vilkår, som måtte være fastsat«, jf. straffelovens § 59, stk. 1. I tilsynstiden kan der endvidere ved retskendelse ske ændring eller ophævelse af tilsyn eller andre tillægsvilkår efter reglerne i straffelovens § 59, stk. 2 og 3.

Den seneste opgørelse over tilsynstider i betingede domme er foretaget over en periode fra 1. december 1985 til 1. marts 1986. I over 90% af dommene var tilsynstiden højst 1 år. Det synes at være langt det mest almindelige, at der i betingede domme med tilsyn fastsættes en prøvetid på 2 år og en tilsynstid på 1 år.

I sin indstilling af 25. september 1980 om en forsøgsordning udtalte arbejdsgruppen, at prøvetiden burde fastsættes således, at den svarede til den periode, inden for hvilken vilkåret om samfundstjeneste senest skal være afviklet. Arbejdsgruppen fandt, at nye lovovertrædelser, begået efter arbejdsforpligtelsens endelige afvikling, ikke burde kunne medføre retsvirkninger efter straffelovens § 61, stk. 2, herunder fuldbyrdelse af den frihedsstraf, som blev udsat ved betinget dom med samfundstjeneste. Da det ikke

på den betingede doms tidspunkt kan forudses nøjagtigt, hvornår det pålagte arbejde fuldtud er udført, foreslog man som nævnt at knytte fastsættelsen af prøvetid til det ved dommen bestemte seneste tidspunkt for arbejdets afvikling.

I kriminalforsorgens Redegørelse II for de indtil 1988 afgjorte sager oplyses, at domstolene i ca. 91% af sagerne har fastsat en prøvetid svarende til afviklingstiden, medens der i ca. 9% af sagerne er valgt en længere prøvetid.

I forarbejderne til forsøgsordningen blev det forudsat, at der altid skulle fastsættes vilkår om tilsyn ved kriminalforsorgen i sager om samfundstjeneste. Det fremhævedes, at dette også burde gælde med hensyn til domfældte under 18 år, der ellers ikke ville blive undergivet kriminalforsorgens tilsyn.

Tilsynsmyndighedens opgave består i disse sager navnlig i at fremskaffe og anvise egnede arbejdsopgaver, at yde praktisk hjælp ved arbejdets iværksættelse og at følge det enkelte arbejdsforløb, herunder at påse at dommens bestemmelser opfyldes og endvidere være parat til at gribe ind på hensigtsmæssig måde, såfremt der forekommer udeblivelser eller andre utilfredsstillende forhold. Om fornødent må den tilsynsførende afgive indberetning til sine overordnede om overtrædelser. Til det anførte kommer også den almindelige kontrollerende, støttende og rådgivende virksomhed, der altid hører til et tilsyn, selv om det drejer sig om anliggender, der ikke har med arbejdspligten at gøre. Hvis der er pålagt andre særvilkår foruden samfundstjeneste, skal den tilsynsførende også i denne henseende yde sin medvirken.

Det blev i forarbejderne anbefalet, at tilsynstiden blev fastsat til samme længde som afviklingsperioden for samfundstjeneste. Når dette sammenholdes med oplysningerne ovenfor om prøvetiden, kan det fastslås som forsøgsordningens udgangspunkt, at der i almindelighed måtte ventes at være et sammenfald mellem afviklingstiden, prøvetiden og tilsynstiden.

Kriminalforsorgen har oplyst, at der indtil 1988 blev anordnet tilsyn i ca. 96% af sagerne. Om de sidste ca. 4% bemærkes, at det formentlig overvejende drejer sig om forglemmelser ved dommens affattelse. Tilsynstiden har kun i ganske få tilfælde været længere end afviklingstiden for samfundstjeneste.

10.2. Straffelovrådets overvejelser.

Der er visse problemer forbundet med at udforme regler om den periode, inden for hvilken en dom til samfundstjeneste skal have retsvirkninger. En tilsyneladende enkel løsning kan opnås, hvis man – som det har været forsøgsordningens udgangspunkt – vælger et sammenfald mellem prøvetiden, tilsynsti-